

L'any 1920 un grup d'amics inicia la pràctica de l'atletisme a la nostra ciutat. L'any 1922 s'integra al Centre Natació Mataró i constitueix la secció atlètica del club, que existirà fins al 1927.

També tindran Secció Atlètica l'Iluro S.C., el Centre Excursionista Laietània -origen de l'actual Centre Atlètic- i la Societat Iris. Entre el 1930 i el 1936 actuarà la Federació de Joves Cristians de Catalunya.

ORIGEN I PRIMERS TEMPS DE L'ATLETISME MATARONÍ

Un grup d'entusiastes de l'atletisme, l'any 1920, sota la direcció tècnica de l'*esportman* alemany Albert Gnauk, varen començar uns entrenaments i unes pràctiques atlètiques, que efectuaven quan podien, ja que no disposaven de camp apropiat.

L'any 1921 aconseguiren de celebrar un primer festival al camp de l'Estadi, que fou una revelació i un gran èxit en aquells temps.

L'any següent es celebrà un altre festival que consolidava la formació d'aquell grup, que s'integrà al Centre Natació Mataró com a secció.

L'any 1922 s'organitzaren uns campionats comarcals al Masnou, amb participants d'aquella població, de Mataró, de Badalona i de Premià. Els mataronins assoliren el primer i el tercer lloc en disc, pes i javelina i el primer i el segon en alçada. Les marques foren 28,30 m. en disc, 9,11 m. en pes, 36,00 m. javelot, i 1,52 m. d'alçada. Serien els primers campionats del Maresme.

Una anècdota explica la situació de l'atletisme a l'època. Es diu que en un festival del club Español, l'any 1924, aquell club, que no disposava de bons llançadors del pes, va contractar tres descarregadors del moll que s'emportaren els primers llocs en la prova.

L'any 1925 el C.N. Mataró organitza el VIII Campionat de Catalunya de Cros, i ja hi prenen part alguns mataronins. El nombre d'atletes augmentava i als Gnauk, Esquius, Sala, Reniu, s'hi sumaven els Majó, Roca Casabella, Martí, Arnau, Sala...

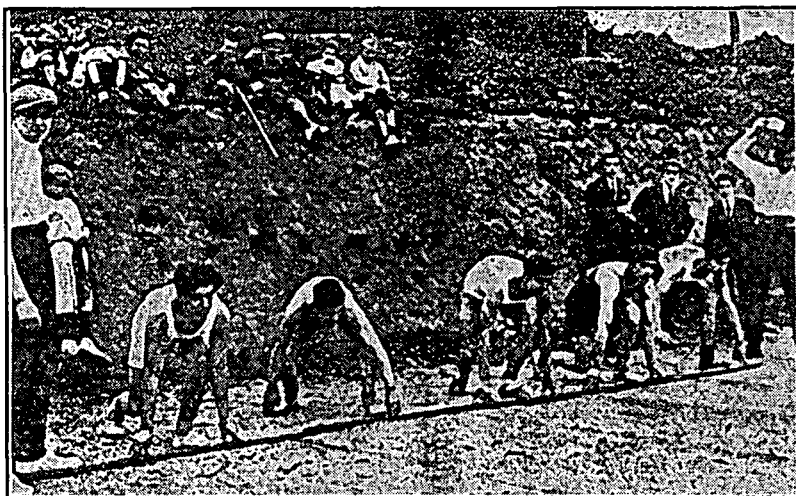
L'any 1927 els mataronins del C.N. Mataró van guanyar altra vegada el Campionat Comarcal. En aquest campionat, hi prengué part també el club de futbol Iluro S.C., que tenia una secció d'atletisme en aquells temps. Per cansament i altres fets circumstancials, l'any 1927 deixà d'actuar la secció d'atletisme del C.N. Mataró.

Els anys 1925-26 va aparèixer el Centre Excursionista Laietània, que de moment prengué part en marxades d'orientació i de regularitat per muntanya. L'any 1927 ja disposava d'un camp per practicar l'atletisme, el camp de l'Estadi.

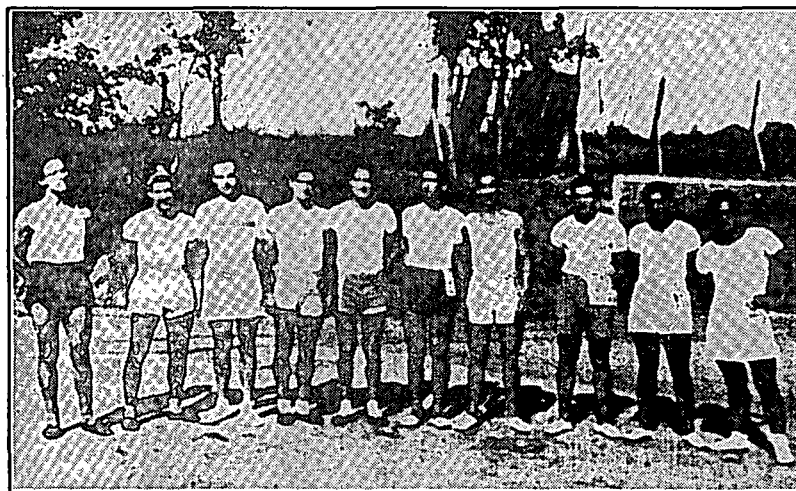
Des de llavors l'activitat del Laietània ha estat modèlica per la seva constància i superació, lluitant sempre amb la manca d'ajuts materials i econòmics, fins a les últimes promocions que han pogut beneficiar-se d'unes altres facilitats.

El millor exemple del que pot l'afecció, l'entusiasme i l'autodisciplina ens el donà Pere Bombardó, que l'any 1932 es proclamà campió d'Espanya de salt d'alçada, amb la marca d'1,72 m., i que també en el mateix campionat formà part de l'equip de Catalunya en el llançament del javelot.

Ernest Pons, també del Laietània, va ésser igualment campió d'Espanya en salt d'alçada i *recordman*, amb un salt d'1,91 m., en el període de finals dels anys trenta a primers dels quaranta. Llavors es destacà també, prenent part en proves i torneigs internacionals, Jaume Fernández i Picon, en curses de 3.000 m. i mig fons.

Abril 1922.
Elements del C.N. Mataró en un entrenament de 60 metres, en el camp del "Stadium".

L'equip de les seccions atlètiques dels grups locals de la F.J.C., l'any 1933.

L'equip de la secció atlètica de l'Iris, l'any 1934, a Granollers.

L'any 1930 un grup de joves del Foment Mataroní, amb el nom de Joventut, prengué part en els campionats locals, amb marques discretes. L'any 1931, en formar-se la Federació de Joves Cristians de Catalunya, a Mataró es constituïren tres grups:

el Joventut al Foment Mataroní, el Sant Jordi al Círcol Catòlic, i el Lleó XIII amb domicili al carrer d'En Pujol. En atletisme tots tres grups actuaven formant un sol equip, que anomenaven els Fejocistes o la F.J.C. La finalitat d'aquesta organització no era solament la pràctica de l'esport, sinó la formació integral del jove catòlic, per actuar com a tal en la seva vida privada i pública.

Aquest moviment de joventut, que assolí un fort arrelament i expansió en els seus cinc o sis anys de vida, va desaparèixer amb motiu de la revolució i la guerra l'any 1936, i no va poder ser reorganitzat mai més, per les derivacions d'aquell gran conflicte.

Les últimes actuacions destacades dels fejocistes mataronins, formant part de l'equip que integrava altres grups de la província, van ser als campionats de Catalunya de Nedfets del 1936. Els F.J.C. es van proclamar campions davant del G.E.E.G. gironí, el F.C. Barcelona, el C.A.D.C.I. i molts d'altres.

A principis dels anys 1930 en Joan Parés i Barbena, entusiasta de l'atletisme, va aconseguir d'engrescar i aglutinar per a les pràctiques atlètiques de salts, curses i llançaments, un grup de vailets que, per ser residents, generalment, dels barris de baix a mar, tenien per camp de joc i esplais les platges i terrenys del barri del Callao.

Van formar una penya que anomenaren *Penya Surell*, nom que corresponia a aquell ambient, ja que, a més, també practicaven la natació.

Per facilitar-los les activitats, mossèn Josep M. Andreu, que havia fet construir unes instal·lacions de banys al lloc que actualment ocupa el C.N. Mataró, popularment conegudes com a *banys dels Marianes*, ja que per a aquest

fi es varen crear, deixava unes casetes i dutxes als nois de la penya.

Sempre va ser un grup juvenil, ja que els seus components després passaven a formar part d'altres clubs. D'aquells plançons varen sortir destacats atletes, com l'Ernest Pons que va ser campió i

recordman de salt d'alçada d'Espanya. El grup va desaparèixer amb motiu de la guerra civil.

L'any 1932 un grup de dissidents del Laietània formà un grup d'atletisme a la Societat Iris, que aconseguí resultats molt estimables; en els campionats de Mataró de l'any 1933 van quedar subcampions.

Els camps d'entrenament eren l'Estadi, o camp de Mossèn Plandolit, els Lluïsos i la Mataronina, els dos últims desapareguts.

Adjuntem com a annex la taula de rècords d'aquells tres equips l'any 1934. També, per a comparació, els actuals del Laietània, on es poden observar les millores aconseguides amb els estudis i pràctiques d'entrenament, estils i materials.

Joan de la Creu Cuadrada

Proves	Laietània	F.J.C.	Iris	Rècords actuals del Laietània
100 metres	Jané 12"	Pineda 12" 1-5	Àrias 12" 1-5	10'6
200 metres	Cabús 25" 2-5	Esquerra 26" 2-5	Ballescà 25" 1-5	21'2
400 metres	Cabús 56" 2-5	Esquerra 61" 2-5	Àrias 55"	48'81
800 metres	Boada 2'12"	Llinàs 2' 23"	Boada 2'8" 4-5	1'52"99
1.500 metres	Cot 4'29" 4-5	Llinàs 4'52"	Boada 4'43"	3'53"6
5.000 metres	Cervera 16'58"	Albert 21'35" 1-5	Llopart 17'17"	14'397
4 x 100	Àrias, Rigual Cabús, Cuní 49" 1-5	Galindo, Soler, Viayna, Esquerra 52" 2-5	Carretero, Boada, Ballescà, Àrias 50" 1-5	43'1
4 x 400	Cot, Nonell, Pons Cabús 4'9" 2-5	Llinàs, Viayna, Soler, Esquerra 4'14" 4-5	Carretero, Lladó, Ballescà, Boada 4'7" 2-5	3.20'09
Alçada	Bombardó 1.725	Pineda 1.55	Boada 1.65	2,10 m.
Llargada	Bombardó 5.89	Pineda 5.45	Àrias 5.71	7,54 m.
Triple	Rigual 12.02	Berga 12.26	Ballescà 11.41	16,04 m.
Perxa	Rigual 3.20	M. Esquerra 2.70	Bros 2.90	4,50 m.
Pes	Farinyes 11,15	Cruzate 10,05	Punsola 9,155	14,33 m.
Disc	Farinyes 36,47	Viayna 30,98	Raurich 27,62	42,52 m.
Javelot	Bombardó 43,36	Cruzate 31,61	Puig 32,60	55,38 m.
Pentatló	Rigual 1.956.55 p.	Viayna 1.677.39 p.	Boada 1.680.72 p.	-